

▲	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	----------	----------	-----------	----------	---------	---

Lexikon

A Á B C D E É F G H I Í J K L M N O Ó Ö Ő P Q R S T U Ú Ü Ű V W X Y Z &

P

p

A *piko*- prefixum jele. (Jelentése: 10^{-12} -szeres.)

p

A *nyomás* jele.

P

A *peta*- prefixum jele. (Jelentése: 10^{15} -szeres.)

P

A *teljesítmény* jele.

Pa

A *pascal* (mértékegység) jele.

paralelogramma-módszer

Ha a két vektor nem párhuzamos és nem esnek egy egyenesbe se, akkor összeadásukat úgy is elvégezhetjük, hogy közös kezdőpontból kiindulva rajzoljuk fel őket, majd mindkét vektor végpontján át egy-egy párhuzamost rajzolunk a másik vektorral. Ezek az egyenesek metszik egymást. Az összegvektor a közös kezdőpontból ebbe a metszéspontba mutató vektor lesz. Ezt az eljárást a *paralelogramma-módszernek* nevezzük.

pascal

A *nyomás* SI-mértékegysége a *pascal*, jele Pa.

$$[p] = \text{Pa} = \frac{\text{N}}{\text{m}^2} = \text{kg} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{s}^{-2}.$$

A pascal elnevezés *Blaise Pascal* francia matematikus, fizikus, filozófus nevéből származik.

Pascal, Blaise

Blaise Pascal (Clermont-Ferrand, 1623. június 19. – Párizs, 1662. augusztus 19.) francia matematikus, fizikus, filozófus. Mechanikus számológépet szerkesztett, tanulmányozta a folyadékokat és tisztázta a vákuum és a nyomás fogalmait. Tiszteletére róla nevezték el a nyomás SI-mértékegységét (pascal, Pa).

Pascal törvénye

párolgás

párolgáshő

periódusidő

Az egy periódus (kör, rezgés, lengés stb.) megtételéhez szükséges időt *periódusidőnek* nevezzük. A periódusidő jele T , SI-mértékegysége a másodperc: $[T] = \text{s}$.

permittivitás

peta-

A *peta-* az SI egyik prefixuma, jele: P. Jelentése: 10^{15} -szeres. (Például a petajoule $\rightarrow 10^{15}$ joule, azaz $1 \text{ PJ} = 10^{15} \text{ J}$.)

Philosophiae Naturalis Principia Mathematica

Isaac Newton 1687-ben megjelent könyve, ebben tette közzé a róla elnevezett törvényeket. Ugyanebben a művében jelentette meg a gravitációra vonatkozó törvényét is. (Röviden a *Principia* címmel is hivatkoznak rá.)

piko-

A *piko-* az SI egyik prefixuma, jelentése: 10^{-12} -szeres. (Például a pikofarad $\rightarrow 10^{-12}$ farad, azaz $1 \text{ pF} = 10^{-12} \text{ F}$.)

pillanatnyi fordulatszám

*Pillanatnyi fordulatszám*nak nevezzük az elképzelhető legrövidebb időtartamhoz tartozó átlagfordulatszámot. A pillanatnyi fordulatszám jele f , SI-mértékegysége:

$$[f] = [\bar{f}] = \frac{1}{\text{s}}.$$

A pillanatnyi fordulatszámot röviden csak fordulatszámnak nevezzük.

pillanatnyi gyorsulás

*Pillanatnyi gyorsulás*nak nevezzük az elképzelhető legrövidebb időtartamhoz tartozó átlaggyorsulást. A pillanatnyi gyorsulás jele a , SI-mértékegysége:

$$[a] = [\bar{a}] = \frac{\text{m}}{\text{s}^2}.$$

A pillanatnyi gyorsulást röviden csak gyorsulásnak nevezzük.

pillanatnyi sebesség

*Pillanatnyi sebesség*nek nevezzük az elképzelhető legrövidebb időtartamhoz tartozó átlagsebességet. A pillanatnyi sebesség jele v , SI-mértékegysége:

$$[v] = [\bar{v}] = \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

A pillanatnyi sebességet röviden csak sebességnek nevezzük.

pillanatnyi szöggyorsulás

Pillanatnyi szöggyorsulásnak nevezzük az elképzelhető legrövidebb időtartamhoz tartozó átlagszöggyorsulást. A pillanatnyi szöggyorsulás jele β . SI-mértékegysége:

$$[\beta] = \frac{1}{\text{s}^2}.$$

A pillanatnyi szöggyorsulást röviden csak szöggyorsulásnak nevezzük.

pillanatnyi szögsebesség

Pillanatnyi szögsebességnek nevezzük az elképzelhető legrövidebb időtartamhoz tartozó átlagszögsebességet. A pillanatnyi szögsebesség jele ω , SI-mértékegysége:

$$[\omega] = [\bar{\omega}] = \frac{1}{\text{s}}.$$

A pillanatnyi szögsebességet röviden csak szögsebességnek nevezzük.

polárszög

A polárkoordináta-rendszerekben a második koordinátát *polárszögnek* (irányszögnek, azimutnak) nevezzük.

pontszerű test

A *pontszerű test* a valóságos testek olyan modellje, amelynél a testet egyetlen (tömeggel rendelkező) pontnak tekintjük. A pontszerű test modelljét akkor használjuk, ha a test méretei a mozgás során megtett távolságnál lényegesen kisebbek.

potenciál

prefixum

A mértékegységek a gyakran túl kicsinek vagy túl nagyoknak bizonyulnak, ezért ilyenkor a mértékegység neve elé illesztett prefixum segítségével a többszörösüket, illetve törtrészüket képezzük. A *prefixum* latin eredetű kifejezés. A *pre-* jelentése előzetes, a *fix* pedig rögzítettet jelent. Az elnevezés arra utal, hogy a prefixum előzetesen rögzített érték (szorzótényező).

Principia

Isaac Newton 1687-ben *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica* címen megjelent könyve. Ebben tette közzé a róla elnevezett törvényeket, és ugyanebben a művében jelentette meg a gravitációra vonatkozó törvényét is. (A *Principia* a könyv gyakran használt rövidebb címe.)

proton

pozitron